

PROJEKTO UŽSAKOVAS:	VšĮ "ATNAUJINKIME MIESTĄ"
STATYTOJAS:	UAB „ŠILĖJA“
PROJEKTO PAVADINIMAS:	DAUGIABUČIO GYVENAMOJO NAMO (6.3) MUSNINKŲ G. 22, VILNIUJE, ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROJEKTAS
STATYBOS VIETA:	MUSNINKŲ G. 22, VILNIUS
STATINIO KATEGORIJA:	YPATINGASIS
STATYBOS RŪŠIS:	STATINIO PAPERASTASIS REMONTAS
PROJEKTO RENGIMO ETAPAS:	TECHNINIS DARBO PROJEKTAS
PROJEKTO TOMAS:	
PROJEKTO DALIS:	PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO
PROJEKTO NUMERIS:	2427-01-TDP-SO
PROJEKTO LAIDA:	0

ŠIAULIAI 2024m.

PAREIGOS	ĮMONĖS PAVADINIMAS	KV. ATESTATO NR.	PAVARDĖ	PARAŠAS
SPV	 STATINIO PROJEKTAVIMO STUDIJA Stoties g. 12-14, Šiauliai Tel.: 8 652 81853 El.p.: arunaskazlauskas@gmail.com			
SPDV				
Direktorius				

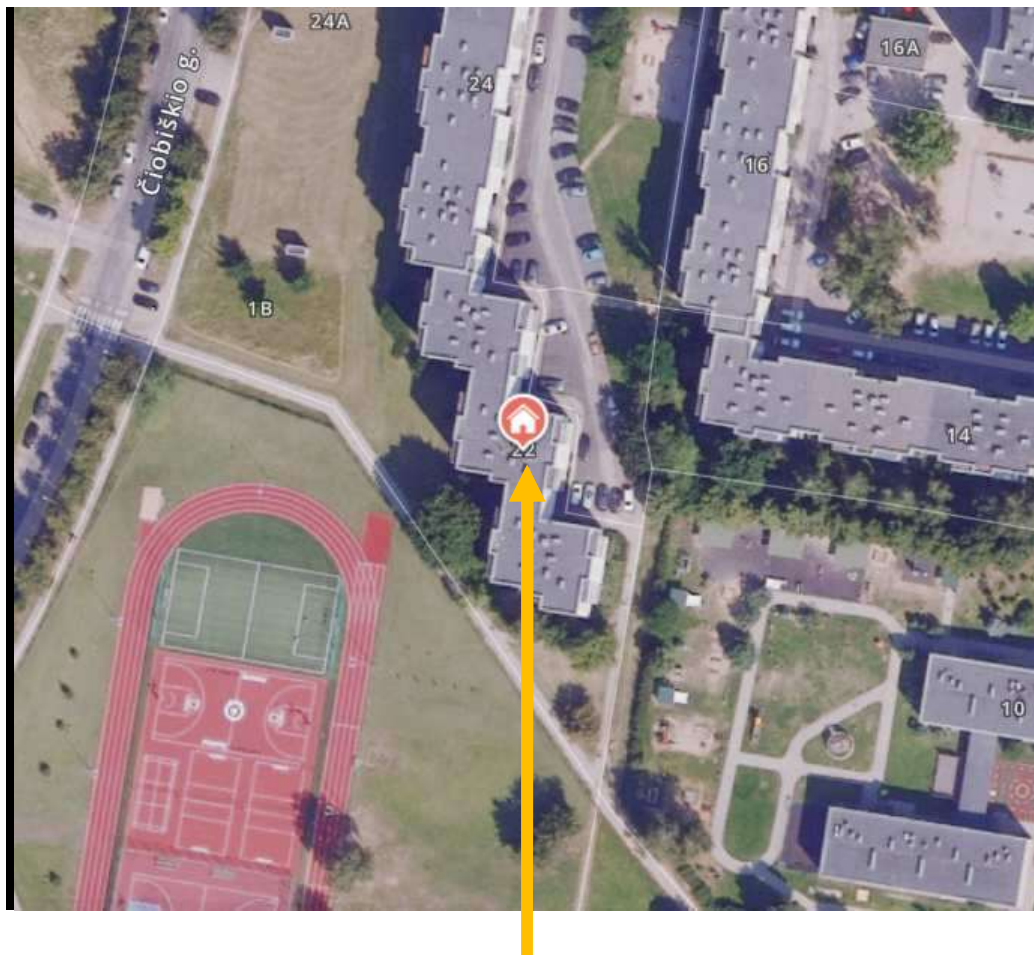
TEKSTINIŲ DOKUMENTŲ IR BRĖŽINIŲ ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Dokumento žymuo	Laida	Dokumento pavadinimas	Pastabos
TEKSTINIAI DOKUMENTAI				
1.	2427-01-TDP-SO.Ž	0	Tekstinių dokumentų ir brėžinių žiniaraštis (1 lapas)	2
2.	2427-01-TDP-SO.SS	0	Situacijos schema (1 lapas)	3
3.	2427-01-TDP-SO.AR	0	Aiškinamasis raštas (25 lapai)	4-28

BRĖŽINIAI				
4.	2427-01-TDP-SO.B-01	0	Statybvietės planas M 1:500	29

0	2024-12	Statybos leidimui, konkursui ir statybai		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas ir keitimo pavadinimas (priežastis) (jei taikoma)		
Atestato Nr.	 UAB "STATINIO PROJEKTAVIMO STUDIJA" Stoties g. 12-14, Šiauliai, Lietuva, LT-77157, Mob. tel.: 8 652 81853		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Daugiabučio gyvenamojo namo (6.3) Musninkų g. 22, Vilniuje, atnaujinimo (modernizavimo) projektas	
	SPV		2024	DOKUMENTO PAVADINIMAS Tekstinių dokumentų ir brėžinių žiniaraštis
	SPDV		2024	
				LAIDA 0
LT	PROJEKTO UŽSAKOVAS: VŠĮ "ATNAUJINKIME MIESTĄ"		DOKUMENTO ŽYMUO 2427-01-TDP-SO.Ž	
				LAPAS 1
				LAPŲ 1

SITUACIJOS SCHEMA
PASIRENGIMAS STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS

Modernizuojamas daugiabutis gyvenamasis namas

0	2024-12	Statybos leidimui, konkursui ir statybai		
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas ir keitimo pavadinimas (priežastis) (jei taikoma)		
Atestato Nr.	 UAB "STATINIO PROJEKTAVIMO STUDIJA" Stoties g. 12-14, Šiauliai, Lietuva, LT-77157, Mob. tel.: 8 652 81853	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Daugiabučio gyvenamojo namo (6.3) Musninkų g. 22, Vilniuje, atnaujinimo (modernizavimo) projektas		
	SPV	2024	DOKUMENTO PAVADINIMAS	LAIDA
	SPDV	2024	Situacijos schema	0
LT	PROJEKTO UŽSAKOVAS: VŠĮ "ATNAUJINKIME MIESTĄ"		DOKUMENTO ŽYMUO 2427-01-TDP-SO.SS	LAPAS 1
				LAPŲ 1

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
PASIRENGIMAS STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS

Daugiabučio gyvenamojo namo Musninkų g. 22, Vilniuje, statinio modernizavimo techninio darbo projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis parengta remiantis projektavimo užduotimi, LR normatyviniais dokumentais ir taisyklėmis:

1. STR 1.04.04:2017 Statinio projektavimas, projekto ekspertizė;
2. LR darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas;
3. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai;
4. Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai;
5. Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai;
6. Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai;
7. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės;
8. Atliekų tvarkymo taisyklės;
9. Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės;
10. Kėlimo kranų naudojimo taisyklės;
11. STR 1.06.01:2016 Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra. ;
12. Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės.

Modernizuojamas daugiabutis gyvenamasis namas yra Vilniaus mieste. Aplink pastatą stovi daugiabučiai gyvenamieji namai ir ugdymo įstaigų pastatai. Sklypo reljefas lygus. Pastatas stovi inžinerine infrastruktūra aprūpintoje teritorijoje ir prijungtas prie miesto šilumos tiekimo, vandentiekio, nuotekų, elektros, dujotiekio, telekomunikacijų tinklų. Šalia pastato yra želdynų su medžiais, krūmais ir kitais augalais.

Modernizuojamo pastato rodikliai:

- Modernizuojamas pastatas pastatytas 1980 metais;
- Pastato paskirtis – gyvenamoji (trijų ir daugiau butų – daugiabučiai pastatai);
- Pastatas: 5 aukštų, 3 laiptinės, 60 butų;
- Pastato plotas – 3772,79 m²;
- Pastato tūris – 14210 m³;
- Pastato sienos – gelžbetonio plokštės;
- Stogas – sutapdintas su vidiniu lietaus nuvedimu.
- Pastato 0,00 altitudė absoliutinėje altitudėje – +169,93.

0	2024-12	Statybos leidimui, konkursui ir statybai			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas ir keitimo pavadinimas (priežastis) (jei taikoma)			
Atestato Nr.		UAB "STATINIO PROJEKTAVIMO STUDIJA" Stoties g. 12-14, Šiauliai, Lietuva, LT-77157, Mob. tel.: 8 652 81853		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS Daugiabučio gyvenamojo namo (6.3) Musninkų g. 22, Vilniuje, atnaujinimo (modernizavimo) projektas	
	SPV			2024	DOKUMENTO PAVADINIMAS
	SPDV			2024	Aiškinamasis raštas
					0
LT	PROJEKTO UŽSAKOVAS: VŠĮ "ATNAUJINKIME MIESTĄ"			DOKUMENTO ŽYMUO	
				2427-01-TDP-SO.AR	LAPAS
					LAPŲ
					1
					25

Modernizuojamo pastato esamų konstrukcijų ir inžinerinių tinklų būklės įvertinimas:

Sienų konstrukcija – Tarpblokinės siūlės vietomis sutrūkinėjusios, aprtrupėjusios, pralaidžios vandeniui, šilumai;

Stogas - Parapetų skardos pažeistos korozijos, sulankstytos, nėra nuolydžio į stogo pusę, sujungimai nesandarūs.

Visi langai neatitinka energinio naudingumo A klasės reikalavimams.

Visos durys neatitinka energinio naudingumo A klasės reikalavimams.

Rūšys - Patenkinamas stovis.

Šilumos šaltinis ir šildymas – Patenkinama būklė. Šilumos punktas nerenovuotas ir neautomatizuotas;

Vėdinimas natūralus, trauka prasta.

Karšto vandentiekio sistema patenkinamo stovio;

Šalto vandentiekio sistema patenkinamo stovio;

Elektros instaliacija neatnaujinta, patenkinamo stovio.

Vilniaus klimatinės sąlygos (RSN 156-94):

- Vidutinė metinė oro temperatūra - +6,7°C;
- Absoliutus temperatūros maksimumas 35,4°C;
- Absoliutus temperatūros minimumas -37,2°C;
- Šildymo sezono vidutinė oro temperatūra 0,2°C;
- Šalčiausio penkiadienio temperatūra -23°C;
- Šildymo sezono trukmė – 225;

Pagal STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“ Vilnius priskiriamas I-ajam vėjo apkrovos rajonui su pagrindine ataskaitine vėjo greičio reikšme 24m/s. Skaičiuojamasis vėjo greitis priimtas su γ_Q -1,3;

Pagal STR 2.05.04:2005 „Poveikiai ir apkrovos“ Vilnius priskiriamas II-ajam sniego apkrovos rajonui su sniego antžeminės apkrovos charakteristine reikšme 1.6kN/m². Skaičiuojamoji sniego apkrova priimta su γ_Q -1,3.

STATINIO STATYBOS TECHININĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA

Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka nustatoma norminių dokumentų reikalavimais.

Objekto techninę priežiūrą turi organizuoti gyvenamojo namo, neypatingojo statinio techniniai prižiūrėtojai:

1. Statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrųjų statybos darbų prižiūrėtojas) arba jo vadovaujama grupė;
2. Specialiosios statinio statybos techninis prižiūrėtojai (šildymo, vėdinimo, vandentiekio ir nuotekų šalinimo darbų prižiūrėtojas);
3. Specialiosios statinio statybos techninis prižiūrėtojai (elektrotechnikos ir žaibosaugos darbų prižiūrėtojas).

Specialiąją statinio statybos techninę priežiūrą gali atlikti vienas specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas arba jo vadovaujama priežiūros grupė.

Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma sudarant techninės priežiūros sutartį reglamentų nustatyta tvarka. Minimalus techninių prižiūrėtojų skaičius nurodomas viešųjų pirkimų dokumentuose.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	2	25	0

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir statinio statybos techninis priežiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis priežiūrėtojas.

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas (kai ji atliekama ne bendrosios techninės priežiūros sudėtyje) yra pavaldus statinio statybos techniniam priežiūrėtojui tik techninės priežiūros koordinavimo klausimais.

Pagrindiniai techninės priežiūros darbo laiko normatyvai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Minimalus valandų skaičius (norminis)	Pastabos	Valandų skaičius objektui
1.	Projekto nagrinėjimas (1000m ²)			
2.	Pastato pamatai (pastato perimetrui tenkančio 100m ilgio pamatų)			
3.	Bandymai (vienai inžinerinei sistemai)			
4.	Stogas (1000m ²)			
5.	Apdailos darbai (1000 m ²)			
6.	Fasadai ir langai (1000m ²)			
7.	Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)			
8.	Vandentiekio inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)			
9.	Nuotekų inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)			
10.	Lauko vandentiekio, nuotekų šalinimo, (100m ilgio tinklui) (buitinių nuotekų)			
11.	Lauko vandentiekio, nuotekų šalinimo, (100m ilgio tinklui) (lietaus nuotekų)			
12.	Elektros inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)			
13.	Statybos sklypo tvarkymas (1000 m ²)			
14.	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)			
	12 val. skirta vienam mėnesiui; valandas reikia dauginti iš statybų trukmės (mėnesiais)			
15.	Geodezinės nuotraukos tikrinimas (1000 m ³ pastato tūrio)			
16.	Užbaigimo komisija			

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	3	25	0

Šio objekto techninės priežiūros minimali grupės sudėtis turi būti sudaroma iš:

1. Statinio techninės priežiūros vadovas. Statinių grupė – neypatingieji gyvenamieji pastatai;
2. Specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovas (Šildymo - vėdinimo dalis). Statinių grupė – neypatingieji gyvenamieji pastatai;
3. Specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovas (Šilumos gamybos ir tiekimo dalis). Statinių grupė – neypatingieji gyvenamieji pastatai
4. Specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovas (Vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis). Statinių grupė – neypatingieji gyvenamieji pastatai;
5. Specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovas (elektrotechnikos dalis). Statinių grupė – neypatingieji gyvenamieji pastatai;

Statybos darbų techninis prižiūrėtojas privalo būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę;

Statybos geodezinė kontrolė:

Rangovai ir ūkio būdu statantys statytojai, statydami statinius, privalo vykdyti geodezinę darbų kontrolę ir užtikrinti, kad jų išdėstymas plane ir vertikalus profilis atitiktų projekto reikalavimus. Siekiant tai patikrinti ir užfiksuoti tikrąją jų padėtį, daromos jų geodezinės nuotraukos. Geodezines nuotraukas rangovo užsakymu ir lėšomis atlieka įmonės. Užsakymą dėl geodezinių nuotraukų darymo pateikia statytojas (užsakovas) arba jo pavedimu inžinerinius tinklus paklojusi įmonė (asmuo) iš anksto, bet ne vėliau kaip prieš 2 paras iki numatomo jų užpylimo. Neturint geodezinės nuotraukos ir nepasirašius paslėptų statybos darbų aktų, užpilti nutiestus inžinerinius tinklus bei pastatytus kitus inžinerinius statinius draudžiama.

Inžinerinius geodezinius tyrinėjimus gali vykdyti įmonės, nustatyta tvarka šioms darbams gavusios Valstybinės geodezijos ir kartografijos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – VGKT) licencijas.

Atliekant inžinerinius geodezinius tyrinėjimus:

- surenkama ir analizuojama esama geodezinė-topografinė medžiaga;
- sudaromas (esant būtinumui) sutankinimo geodezinis pagrindas;
- sudaromas nuotraukos geodezinis pagrindas;
- sudaroma ar atnaujinama 1:5000–1:500 topografinė, aerofotografinė nuotrauka, įskaitant ir inžinerinių statinių nuotrauką.

Inžinerinius geodezinius tyrinėjimus objekte galima pradėti tik gavus užsakovo techninę užduotį ir nustatyta tvarka suderinus geodezinių darbų programą.

Inžineriniams geodeziniam tyrinėjimams techninę užduotį sudaro užsakovas, esant būtinybei pasitelkiant geodezinius darbus vykdančią įmonę (rangovą).

Techninėje užduotyje pateikiama:

- objekto pavadinimas;
- tyrinėjimų rūšis;
- toponuotraukos vieta ir ribos;
- duomenys apie anksčiau atliktus tyrinėjimus.
- koordinačių ir aukščių sistemos;
- darbų užbaigimo terminai ir ataskaitos sudėtis;
- papildomi reikalavimai;

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	4	25	0

- užsakovo atstovo pavardė ir telefono numeris;
- techninėje užduotyje turi būti kartografinė medžiaga su nurodytomis aikštelės ribomis, trasomis, projektuojamų pastatų kontūrais.

Pagal užsakovo techninę užduotį geodezinių darbų rangovas sudaro inžinerinių geodezinių tyrinėjimų programą.

Inžineriniai geodeziniai tyrinėjimai vykdomi metrologiškai patikrintais geodeziniais prietaisais.

Geodezinės kontrolinės nuotraukos:

1. Modernizuoto pastato matmenų;
2. Modernizuotų požeminių lietaus nuotekų tinklų;
3. Modernizuotų požeminių buitinių nuotekų tinklų;

STATYBOS PARUOŠIMAS IR ORGANIZAVIMAS

Paruošiamieji darbai.

Iki statybos pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė dokumentacija. Esant poreikiui, rangovas savo lėšomis privalo gauti visus reikalingus leidimus statybvietės aptvėrimui, kasimo darbų vykdymui, valstybinės žemės naudojimui statybos metu.

Rangovinė organizacija darbų eigoje gali papildyti, koreguoti arba keisti statybos organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks statybos darbų kokybei, nepakenks aplinkai, o taip pat nepažeis darbų saugos reikalavimų.

Rangovas privalo pasirašyti aktą su atsakingomis organizacijomis dėl leidimo statybos darbus vykdymo veikiančioje teritorijoje.

Statybos aikštelė turi būti aprūpinta inžineriniais tinklais:

- Elektros energija atvedama iš modernizuojamo pastato, įvertinant atskirą apskaitą, įrengus paskirstymo tašką.
- Vanduo technologinėms reikmėms atvedamas iš modernizuojamo pastato, įvertinant atskirą apskaitą arba atvežamas 10 t talpos autocisternomis.
- Neužterštos nuotekos išleidžiamos į esamus nuotekų tinklus arba saugomos teritorijoje įrengtose laikinuose rezervuaruose ir išvežamos.
- Užterštos nuotekos turi būti surinktos ir pristatytos į tam pritaikytą sąvartyną.

Statybose naudojami mechanizmai ir įranga turi būti pritaikyta statyboms, tvarkinga, nesukelianti vibracijos ir didelio triukšmo. Visa įranga, technika, priedai ir statybos metodai turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus.

Visa statybvietės teritorija turi būti aptverta, į statybvietės teritoriją negali patekti pašaliniai žmonės. Statybvietės teritorijoje privalo būti įrengtos darbuotojų buitinės patalpos. Jose turi būti numatytos persirengimo patalpos su spintelėmis, jeigu darbuotojai atvyksta ne su darbo rūbais, valgymo ir poilsio patalpa. Statybvietėje privalo būti WC ir praustuvai. Ypač didelį dėmesį reikia skirti saugumui. Visos buitinės patalpos ir sandėliavimo aikštelės įrengiamos esamo sklypo ribose.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	5	25	0

Administracinių ir buitinių patalpų dydžių nustatymas:

Patalpų pavadinimas	Skaiciavimo metodika	Plotas
Statinio statybos vadovo ir darbų vadovo patalpos	Vienam žmogui	5 m ²
Drabužinės	Vienam žmogui	1,13 m ²
Prausyklos	Vienam žmogui	0,26 m ²
Drabužių ir avalynės džiovinimo patalpos	Vienam žmogui	0,2 m ²
Poilsio ir valgymo patalpos	Vienam žmogui	1 m ²
Patalpos sušilti	Vienam žmogui	0,1 m ² (min 8 m ²)
Dušinės	Viena dušinė 7 žmonėms	Dušo kabina – 1,75 m ² , Persirengimo patalpa – 2,0 m ²
Tualetai	Vienas tualetas 30-čiai žmonių	Kabinos dydis 1,2x0,8m ²

Rekonstruojant požeminius inžinerinius tinklus turi būti imtasi visų saugumo priemonių, darbų zona turi būti aptverta, įrengti tiltukai praėjimui per iškastas tranšėjas esamų šaligatvių vietose.

Prieš pradėdant žemės darbus statybvietėje pagal topografinę nuotrauką būtina patikslinti esamų požeminių komunikacijų buvimo vietas. Jeigu projekte nėra numatyta požeminių komunikacijų išardymas kaip neveikiančių arba ateityje nebereikalingų, jas būtina apsaugoti nuo pažeidimo kasant arba vykdant kitus žemės darbus. Apie aptiktas topografinėje nuotraukoje arba brėžiniuose nepažymėtas komunikacijas prieš pradėdant žemės darbus būtina informuoti Užsakovą. Darbų vykdymo metu pažeistas komunikacijas turi suremontuoti Rangovas savo sąskaita.

Žemės darbų pradžioje nuo statybvietės aikštelės paviršiaus pašalinamas laužas, šiukšlės, akmenys, dirvožemio augalinis sluoksnis, organinės ir kitos žalingos medžiagos. Surinktos žalingos medžiagos ir laužas statybos vadovo nurodymu turi būti išvežtas į iš anksto numatytą sąvartyną.

Visi atviri šuliniai ir duobės statybos aikštelėje turi būti aptverti bei pastatyti informaciniai ženklai.

Visos statybos metu būtina apsaugoti esamus statinius nuo tokių pavojų, kaip dėl pagrindų išplovimo arba kitokio pobūdžio jų susilpninimo, šoninio slinkimo ir kitų veiksnių. Pastebėjus bet kokius pokyčius būtina sustabdyti darbus ir informuoti statybos vadovą.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	6	25	0

Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus:

- įrengti laikinas buitines patalpas;
- įrengti priešgaisrinį postą;
- aptverti statybos zoną 2,0m aukščio apsaugine tvora. Tvorą turi būti uždara ties įvažiavimais įrengiami vartai. Tvorą ženklina ženkais, įspėjaniais apie vykdomus statybos darbus;
- įrengti informacinį stendą;
- įrengti statybvietės apšvietimą;
- numatyti statybinio keltuvo vietas;
- sienų apšiltinimo ir apdailos darbams įrengti pastolius su apsauginiu tinklu;
- numatyti statybinių šiukšlių konteinerių vietą;
- numatyti statybinių medžiagų sandėliavimo vietą;
- įrengti laikiną apsauginį 1,0-1,5m pločio metalinį tinklą esamo parapeto lygyje, tinklo tvirtinimo būdą nustato rangovas technologiniame projekte;
- įrengti laikiną darbų zonos aptvėrimą;
- iškabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus;
- paruošiama statybvietės aikštelė, augalinio sluoksnio nustūmimas, esamų dangų demontavimas.

Buitinių patalpų, priešgaisrinio posto, sandėliavimo aikštelės, statybinio keltuvo ir šiukšlių konteinerių vieta turi būti parinkta taip, kad po jais nebūtų požeminių ir antžeminių inžinerinių tinklų (šiluminių trasų, vandentiekio ir nuotekų vamzdžių, dujotiekio, elektros ir ryšių kabelių ir kt.). Taip pat negalima jų įrenginėti ant šaligatvių, praejimų, pravažiavimų, automobilių stovėjimo ir vaikų žaidimo aikštelių. Statybų aikštelė turi būti aptverta, turi būti užtikrinta, kad į jos zoną nepatektų pašaliniai asmenys. Inventoriniai pastoliai pastatyti aplink pastato perimetrą turi būti aptraukti tinklu. Siekiant apsaugoti žmones einančius į remontuojamą pastatą ties įėjimais turi būti įrengti apsauginiai stogeliai, sudaryti koridoriai judėjimui aptvertoje teritorijoje.

Pagrindiniai darbai. Darbų eiliškumas.

Atlikus išvardintus paruošiamuosius darbus, pradedami pagrindiniai remonto darbai, kuriuos siūloma vykdyti sekančia tvarka:

- keičiami išoriniai pastato langai bei durys;
- atliekami stogo remonto darbai;
- atliekami visų išorės sienų apšiltinimo darbai;
- šiltinamos rūšio lubos;
- modernizuojama šildymo sistema;
- modernizuojamas šiluminis mazgas;
- modernizuojama šalto vandentiekio sistema;
- modernizuojama karšto vandens sistema;
- modernizuojama buitinių nuotekų sistema ir išvadai;
- modernizuojama lietaus nuotekų sistema ir išvadai;
- modernizuojami pastato elektros tinklai;
- įrengiami saulės elektrinės moduliai ir kita įranga;
- modernizuojama vėdinimo sistema;
- atliekama fasadų apdaila;

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	7	25	0

- atliekami fasadų (palangių, stogelių) ir stogo (parapetų) apskardinimo darbai;
- atliekami cokolio apšiltinimo darbai;
- įrengiama cokolio apdaila;
- atstatoma nuogrinda;
- sutvarkoma teritorija (išardomas laikinas apsauginis tinklas, išardomi pastoliai, išardomas laikinas aptvėrimas, išvežamos statybinės šiukšlės ir t.t.).

Atliekamų darbų eiliškumas gali būti ir kitoks, priklausomai nuo metų laikų, oro sąlygų ir kitų veiksnių.

Darbų atlikimo grafikas.

Kadangi nėra aiškus būsimo užsakovo su Rangovu susitarimo sąlygos bei sutartiniai grafikai) todėl pateikiamos preliminarus grafikas o siūlomas darbų eiliškumas anksčiau aprašytas.

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Statybos darbų trukmė											
		3 sav	6 sav	9 sav	12 sav.	15 sav	18 sav	21 sav	24 sav	27 sav	30 sav	33 sav	36
1.	Paruošiamieji												
2.	Pagrindiniai												
3.	Baigiamieji												

Darbai vykdomi 1 pamaina, darbo dienomis, darbo valandomis, išskyrus atvejus, kai ilgesnio darbo laiko reikalauja technologiniai procesai arba jų įvykdymo darbai.

Sistemų hidrauliniai bandymai atliekami pagal atitinkamų sistemų projektų dalyse nurodytus reikalavimus.

Spec. pertraukų ar ribojimų darbams nenumatoma.

Konservavimo darbai objekte nenumatomi.

Archeologijos tarnybos specialistų dalyvavimas nebūtinai išskyrus tuos atvejus, jei rangos darbų metu pastebimi/randami vertingi radiniai.

Specifinių darbų vykdymas objekte nenumatomas, todėl specifinių darbų projekto rengimas nereikalingas.

Technologinio projekto ekspertizė nereikalinga.

Sklypo drenavimas, statybos metu, neplanuojamas, išskyrus tuos atvejus kai to reikalauja technologiniai procesai.

Darbų specifika:

1. Darbai šiltuoju metų laiku - Galimi visi numatytieji statybos darbai.
2. Darbai šaltuoju metų laiku.

Padidėjusi rizika pasitempti, peršalti, pargriūti ir susižaloti, nuolatos mažinama valant kelius, takus ir darbo vietas. Žiemos metu šios vietos barstomos, valomos nuo sniego ir ledo. Žiemos metu papildomai išduodamos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminės striukės. Galimi visi vidaus darbai, saugotis apsnigtų konstrukcijų (prieš darbų atlikimą privaloma sniegą valyti kiekvieną dieną).

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	8	25	0

Darbų vykdymas žiemos laikotarpiu:

- Vykdamas žemės darbus žiemos laikotarpiu privaloma neleisti peršalti gruntui ir ribojimas atviras vandens nuvedimas.
- Pertraukų metu gruntas uždengiamas apšiltinimo sluoksniu arba atliekamas pašildymas.
- Statybos metu atliekami temperatūros ir grunto sistemingi stebėjimai. Stebėjimo rezultatai užfiksuojami darbų žurnale.
- Uždariams darbams aktai pildomi tik dalyvaujant projektuotojams.
- Pareikalavus projektuotojui pažeistas gruntas turi būti pašalintas ir pakeistas pašiltintu gruntu.

Šaltuoju metų sezonų draudžiama atlikti šiuos darbus:

- keisti langus ir lauko duris,
- rekonstruoti šildymo sistemą, ir šilumos punktą,
- atlikti sienų ar cokolio apdailą (šlapias procesas) ir kiti darbai.

Darbų organizavimas.

Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu asfaltuota Musninkų gatve ir iškraunamos prie pastato tam skirtose sandėliavimo vietose. Medžiagos ir įrenginiai privalo būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti. Prireikus privalo būti uždengtos perėjos arba į pavojingas zonas neprivalo būti įėjimo.

Papildomas žemės sklypas statybiniais produktams, konstrukcijoms, atliekoms ir gruntui sandėliuoti nenumatytas. Visos medžiagos sandėliuojamos tam skirtose vietose, medžiagos į statybos aikštelės atvežamos ne visos iš karto, o tik tiek kiek reikia nepertraukiamam statybos procesui. Gaminių atvežama tiek (pvz langų, balkonų stiklinimo konstrukcijų) kiek numatoma sumontuoti tą dieną ir sekančią iki kitų gaminių atvežimo.

Darbuotojai privalo būti apsaugoti nuo krentančių daiktų kolektyvinėmis saugos priemonėmis, taip pat darbuotojams privalo būti išduotos reikiamos asmeninės apsaugos priemonės.

Plieno arba betono konstrukcijos, taip pat jų dalys, klojiniai, surenkamieji statybiniai elementai arba laikinos sijos, taip pat ramsčiai privalo būti pagaminti, sumontuoti ir išardomi tik prižiūrint kompetentingiems asmenims. Privaloma imtis priemonių, kad laikinas konstrukcijų netvirtumas arba nestabilumas nesukeltų pavojaus darbuotojams. Klojinius, laikinas sijas ir ramsčius reikia parinkti, apskaičiuoti, sumontuoti ir prižiūrėti taip, kad jie galėtų atlaikyti juos veikiančias apkrovas.

Stogo remonto metu neturi būti mechaniškai pažeista esama stogo danga, o taip pat turi būti išsaugotos esamos ryšių oro linijos. Vykdamas stogo šiltinimo darbus reikalinga įrengti laikiną stogo uždengimą.

Į darbo vietą (ant stogo) medžiagos ir gaminiai pakeliami statybiniu keltuvu bei rankiniu būdu, panaudojant skryščių komplektus (polispastus) arba gervę. Nedidelė dalis medžiagų gali būti nunešama į darbo vietas per esamas laiptines, tačiau esamose laiptinėse draudžiama palikti arba laikinai sandėliuoti medžiagas. Dirbantys ant stogo darbininkai turi būti aprūpinti apsauginiais diržais, o diržų prikabinimas prie esamų stogo konstrukcijų turi būti patikimas. Polispastų arba gervės tvirtinimo būdai, o taip pat laikino metalinio tinklo tvirtinimo būdas konkretizuojami rangovo technologiniame projekte.

Visos statybinės atliekos ir šiukšlės nuo stogo nuleidžiamos žemyn polietilenu

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	9	25	0

vamzdynu, arba konteineriuose nuleidžiamos statybiniu keltuvu, iš karto pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į atliekų perdirbimo vietą. Asbesto ar kitų pavojingų medžiagų turinčios atliekos turi būti saugiai ir sandariai supakuotos demontavimo vietoje ir išnešamos, nukeliamos ir transportuojamos utilizavimui. Vykiant stogo dangos keitimo darbus, privaloma įrengti apsauginius tinklus (gaudykles) ar kitas apsaugines priemones, kurios užtikrintų saugią aplinką aplink objektą, statybvietyje ir kad demontuojamos medžiagos ar įrankiai negalėtų nukristi ant pastolių ar žemės.

Keičiant senus langus ir duris, pirmiausia demontuojami seni mediniai langai ir durys. Demontuojamų langų ir durų kiekis negali būti didesnis už sumontuojamų tą pačią dieną. Senos, demontuotos konstrukcijos išvežamos atliekų tvarkytojui.

Keičiant ar remontuojant balkonų aptvėrimus ir vykiant balkonų remonto darbus, privaloma įrengti įtvirtintas apsaugines tvoreles su įspėjamaisiais ženklais, kurios ribotų gyventojų patekimą į tvarkomus balkonus ir apsaugotų juos nuo kritimo ar kitų traumų.

Fasadų apšiltinimui pagal pastato perimetrą įrengiami inventoriniai pastoliai. Esant galimybei, gali būti naudojamas ir statybinis bokštelis.

Fasadai šiltinami nuo pristatomų pastolių kurie papildomai tvirtinami laikiniais ankeriais prie sienos. Naudojami pastoliai turi būti patikrinti, ar atitinka stiprumo reikalavimus, nėra mechaniškai pažeisti. Ant pastolių negalima sukrauti didelio kiekio statybinių medžiagų. Vykiant statybos darbus ant pastolių medžiagos užkeliamos keltuvais. Siekiant apsaugoti žmones einančius į remontuojamą pastatą ties įėjimais turi būti įrengti apsauginiai stogeliai, sudaryti koridoriai judėjimui aptvėrtoje teritorijoje. Technologiniame projekte atlikti technologines korteles fasadų šiltinimo bei apdailos įrengimo darbams.

Šildymo sistemos atnaujinimo (modernizavimo) darbai turi būti atliekami nešildymo sezono metu. Iki statybos darbų pradžios užsakovą būtina informuoti apie darbų pradžią, jų trukmę ir vykdymo tvarką.

Inžinerinių tinklų įrengimo darbai turi būti atliekami tik suderinus su užsakovu. Elektros instaliacijos montavimo metu turi būti atjungtas elektros tiekimas esamose elektros tinklų atkarpose.

Statybos metu turi būti nepažeisti ir išsaugoti esami požeminiai ir antžeminiai inžineriniai tinklai.

Iki statybos darbų pradžios užsakovą būtina informuoti apie darbų pradžią, jų trukmę ir vykdymo tvarką.

Esami komunikacijų tinklai statybos metu neatjungiami. Statybos darbų metu remontuojamame pastate veikla nesustabdoma. Statybos darbai vykdomi etapais, kurie derinami ir tvirtinami kartu su namo gyventojų administracija, kitomis suinteresuotomis struktūromis.

Statybos darbų metu inžinerines komunikacijas nenumatoma atjungti, tačiau atsitikus nenumatytiems veiksniams galima. Tuomet statybos organizacija turi kreiptis į numatomų inžinerinių komunikacijų eksploatuotoją ir suderinti atjungimo darbus. Apie numatomą elektros energijos, vandens ar šildymo nutraukimą, turi pranešti iš anksto pastato administracijai.

Vykiant remonto darbus, pastatą numatomą eksploatuoti tai yra pastate nebus stabdoma veikla statybos darbų metu, tačiau statybinė organizacija vykdanči statybos darbus turi suderinti darbų grafiką su gyvenamojo namo administracija. Tai komplikuoja remonto darbų vykdymą ir reikalauja ypatingą dėmesį skirti darbo saugos reikalavimams, darbų eiliškumui bei jų kokybei.

Vykiant remonto darbus aplinkosaugos bei trečiųjų asmenų interesai nepažeidžiami.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	10	25	0

Siekiant sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams, turi būti apribotas mechanizmų ir įrankių sklaidžiamas triukšmas ir vibracija. Didelį triukšmą sklaidžiantys mechanizmai ir įrankiai turi būti pakeisti kitais arba numatant jiems triukšmo slopintuvus.

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų. Vykdamas darbus būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais. Prieš pradėdamas statybos darbus reikalinga parengti statybos darbų technologijos projektą.

Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

- 1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- 2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
- 3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- 4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- 5) gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- 6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;
- 7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;

Eismo organizavimas.

Privažiuoti prie remontuojamo pastato galima esamu bendro naudojimo asfaltuotu privažiavimo keliu iš Musninkų gatvės. Siauruose, naudojamuose automobilių stovėjimui privažiavimo keliuose ir aikštelėse, medžiagų atvežimo ir statybinių šiukšlių išvežimo dieną reikia organizuoti eismą. Vežant didelių gabaritų krovinius į statybos aikštelę reikia iš anksto numatyti ženklus draudžiančius palikti automobilius konkrečioje gatvėje, kad krovinius vežančios transporto priemonės galėtų netrukdomai pravažiuoti, arba kol vyks statybos darbai visiškai uždrausti parkavimą minėtoje gatvėje ar gatvės atkarpoje. Taip pat statybos zonoje esančioje automobilių stovėjimo aikštelėje įrengti ženklus draudžiančius ten palikti transporto priemones. Taip pat būtina iš anksto perspėti namo gyventojus, kad galėtų laiku patraukti automobilius.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	11	25	0

Privažiavimo schema.

Aplinkosauga

Statybos metu sklype augantys augalai ir medžiai, kurių nenumatyta iškirsti, yra saugomi, esant poreikiui numatomas jų apdengimas specialiais skydais. Įrengiant nuogrindą ir šaligatvius nukastas gruntas (augalinis sluoksnis) saugomas ir panaudojamas tvarkant gerbūvį. Sudarkyti gazonai, atstatomi, apsėjami veja.

Visi statybiniai mechanizmai turi būti tvarkingi. Degalų ir tepalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą draudžiamas. Draudžiama naudoti kenksmingas aplinkai medžiagas. Iš statybos zonos į gatvę išvažiuojančio autotransporto ratai turi būti švarūs, o esant reikalui, nuplaunami vandeniu.

Vykdamas remonto darbus, numatomas statybinių šiukšlių išvežimas, kaip tai numato LR AM įsakymas „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės“.

Statybinės atliekos susidaranti statant, rekonstruojant, remontuojant ar griaunant statinius, kad neterštų aplinkos ir nesukeltų pavojaus iki statybos darbų pabaigos, kaupiamos ir saugomos aptvortoje teritorijoje, konteineriuose ir kituose uždaroje talpyklose iki jų perdavimo atliekų perdirbėjui.

Nepavojingos statybinės atliekos gali būti saugomos statybvietyje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti saugomos pagal atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Statybvietėje turi būti pildomas pirminės atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos pirminės atliekų apskaitos.

Statybinis laužas turi būti išvežamas savivarčiais su uždangalu. Pakrautos statybinis laužas papildomai sulaistomas vandeniu, kad būtų sumažintas dulkių skleidimasis.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	12	25	0

Siekiant pavojingų medžiagų sklidimo aplinkoje ir jų poveikio aplinkai, asbesto ir kitų pavojingų medžiagų turinčios medžiagos turi būti talpinamos į sandarias talpas/maišus ir su jomis šalinamos iš objekto ir pristatomos utilizavimui.

Želdynų ir augalų apsauga

Statytojas (užsakovas) privalo užtikrinti, kad atliekant statybos darbus būtų laikomasi želdinių apsaugos ir nustatyto režimo statybos laikotarpiu ir baigus statybos darbus jų būklė būtų tokia, kokia buvo nurodyta statinio projekte.

Vykdamas statybos darbus, kad būtų išsaugoti statybvietėje paliekami ir gretimuose žemės sklypuose augantys želdiniai, privaloma:

1. išpurenti ir patręšti žemę po statybvietėje augančių medžių ir krūmų lajomis prieš statybos pradžią, kad pagerėtų jų augimo sąlygos statybos laikotarpiu;
2. iki darbų pradžios aptverti medžius ir krūmus, augančius statybvietėje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietės važiuojamosios dalies krašto:
  - 2.1. medžių grupes ir krūmus išisiniu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų;
  - 2.2. pavienius medžius – trikampi aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau;
3. aptveriant visą statybvietę, neaptverti į ją nepatenkančių gatvės ir kitų želdinių;
4. įrengti takus, pakeltus virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno, kai darbo metu reikia vaikščioti arti želdinių (po medžių lajomis);
5. saugoti vejas, gėlynus, jeigu statinio projekte nenumatyta juos pertvarkyti;
6. saugoti nuimtą nuo žemės sklypo užstatomos dalies dirvožemį tam tikslui skirtose vietose, apsaugant jį nuo užteršimo, išplovimo, išpustymo (vėjo), kad būtų galima jį panaudoti sklypo sutvarkymo ir želdinimo darbams;
7. laistyti želdinius Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklių, patvirtintų aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka;
8. nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų;
9. nekasti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;
10. tvirtinti tranšėjų, kasamų biriame ir šlapiame grunte, leidžiamu atstumu (nurodytu 9 punkte) prie medžių ir krūmų, sienutes statramsčiais;
11. užpilti žemėmis pagal projektą padarytas tranšėjas per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau kaip per mėnesį;
12. medžių pomedyje (lajos projekcijos zonoje) darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos;
13. nepakeisti daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) natūralaus grunto lygio prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	13	25	0

Kai, vykdant statybos darbus pažeidžiama medžio šaknų sistema, kad neišdžiūtų šaknys, būtina jas pridengti ar užpilti žemės sluoksniu, medį palaistyti, kad neiššaltų šaknys, jas būtina apšiltinti. Pažeidus medžio šaknis, medžio lają galima išretinti vadovaujantis Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklėmis.

Baigus statybos darbus, privaloma:

1. apželdinti sklypą pagal statinio projektą, nepažeidžiant Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių patvirtinimo“;
2. sutvarkyti želdinius teritorijoje už statinio sklypo ribų, jei ji naudota atliekant statybos darbus.

Orientaciniai šiukšlių ir statybinio laužo kiekiai:

Medžiaga	Kodas	Kiekis (t)	Tvarkymas
Betonas/ Asfaltas	17 01 01	32	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose
Mediena	17 02 01	11	Naudojimas kurui ar kitais būdais energijai gauti
Stiklas	17 02 02	34	Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas
Metalai	17 04	43	Metalų ir metalų junginių perdirbimas (atnaujinimas)
Plastikas/ Bitumas	17 02 03	12	Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas (atnaujinimas)
Kitos izoliacinės medžiagos	17 06 02	8	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose
	Viso:	140	

Orientaciniai grunto kiekiai:

Medžiaga	Pavojingumas	Kiekis (m³)	Tvarkymas
Auginis sluoksnis	Nepavojingos	89	Panaudojamos sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui, perteklius išvežamas į kitus objektus (pievas).
Gruntas	Nepavojingos	446	Panaudojamos sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui, perteklius išvežamas į kitus objektus.
Viso:		535	

Buitinės atliekos saugomos atskirame konteineryje ir sudarius sutartį su atliekų tvarkytoju, pastoviai išvežamos.

Kai atliekų siuntėjas yra atliekų darytojas, kuris, vadovaudamasis Apskaitos taisyklėmis, nevykdo atliekų susidarymo apskaitos, o atliekų gavėjas yra atliekų tvarkytojas, kuris, vadovaudamasis Apskaitos taisyklėmis, vykdo atliekų tvarkymo apskaitą naudojantis GPAIS, Lydraštį naudodamasis GPAIS rengia atliekų gavėjas:

- Atliekų gavėjas, naudodamasis GPAIS, formuoja Lydraštį ir jame nurodo planuojamų gauti atliekų kodus ir pavadinimus, atliekų siuntėją, vežėją ir kitą Lydraštyje privalomą informaciją. Gavėjas gali suteikti teisę per GPAIS Lydraštį formuoti surinkėjui, vežėjui, tarpininkui ar prekiautojui. Planuojamas gauti atliekų kiekis nenurodomas.
- apie suformuotą Lydraštį automatiškai per GPAIS informuojamas atliekų vežėjas;

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	14	25	0

- iki atliekų vežimo atliekų gavėjas gali koreguoti Lydraščio duomenis (pvz., atliekų vežėjo duomenis);
- atliekų gavėjas privalo pasverti gautas atliekas ir kiekvienos atliekos svorį nurodyti Lydraštyje GPAIS ne vėliau kaip kitą darbo dieną po atliekų gavimo taip patvirtindamas atliekų gavimą;
- atliekų gavėjo atliekų tvarkymo apskaitos žurnalas automatiškai užpildomas Lydraščio duomenimis;
- atliekų gavėjas, naudodamasis GPAIS, patvirtinęs atliekų gavimą, privalo atspausdinti Lydraštį ir pateikti jį atliekų siuntėjui el. paštu ar kitomis ryšio priemonėmis.

Iki darbų pradžios būtina sudaryti sutartį su statybinės atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą.

Statytojas priduodamas statinį priėmimo komisijai, turi pateikti faktinius dokumentus apie susidariusių atliekų kiekius, rūšis bei jų tvarkymo vietas. Vykdamas visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais ir projektu.

PAGRINDINIAI DARBO SAUGOS REIKALAVIMAI

Visais darbo saugos klausimais būtina vadovautis "Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje".

Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- pašaliniai asmenys nepatektų į darbų vykdymo zoną, kuri turi būti pažymėta gerai matomais ženklais arba aptverta;
- darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal galiojančias taisykles.
- objekte būtų vaistinėle su vaistais, tvarsčių rinkinys ir kitos pirmosios pagalbos priemonės;
- elektriniai statybos mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
- gerai prieinamoje vietoje būtų įrengti priešgaisriniai postai (skydas su gesintuvais ir kitu priešgaisrinio inventoriumi);
- nebūtų žmonių po keliamais gaminiais arba po kranu ir keltuvu, o taip pat vietose, kur gaminiai gali nukristi;
- darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- dirbantieji ant stogo darbininkai būtų aprūpinti apsauginiais diržais;
- tiršto rūko, lijdros ar perkūnijos metu, o taip pat esant vėjui stipresniam kaip 15 m/s, darbai ant stogo ar kitų neapsaugotų konstrukcijų būtų nutraukti;
- esami praėjimai nebūtų užkrauti statybinėmis medžiagomis;
- kranas, keltuvai, skryščiai ir polispastai nebūtų perkrauti;
- pastato administracija būtų iš anksto informuota apie darbų pradžią ir jų vykdymo tvarką bei trukmę;
- iki statybos pradžios būtų parengtas darbų vykdymo projektas;
- būtų paskirtas darbuotojas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	15	25	0

Pirmosios pagalbos rinkinio sudėtis

Eil. Nr.	Priemonė	Matmenys	Kiekis
1.	Didelis sterilus tvarstis	10 cm x 12 cm	2 vnt.
2.	Karpomas pirm. pagalbos pleistras	6 x 10 cm	8 vnt.
3.	Lipnus pleistras	2,5 cm x 5 m	1 vnt.
4.	Neaustinės medžiagos servetėlė	20 cm x 30 cm	10 vnt.
5.	Palaikomasis tvarstis	6 cm x 4 m	3 vnt.
6.	Palaikomasis tvarstis	8 cm x 4 m	3 vnt.
7.	Palaikomasis trikampio formos tvarstis		1 vnt
8.	Pirmosios pagalbos žirkklės		1 vnt
9.	Pirmosios pagalbos pleistro juostelės		20 vnt
10.	Plastikinis maišelis	30 cm x 40 cm	2 vnt.
11.	Sterilus akių tvarstis		2 vnt.
12.	Speciali antklodė, nukentėjusiajam paguldyti ir (ar) apkloti	210 cm x 160 cm	1 vnt.
13.	Sterilus nudegimų tvarstis	40 cm x 60 cm	1 vnt.
14.	Sterilus nudegimų tvarstis	60 cm x 80 cm	1 vnt.
15.	Sterilus žaizdų tvarstis	10 cm x 10 cm	6 vnt.
16.	Vidutinio dydžio sterilus tvarstis	8 cm x 10 cm	3 vnt.
17.	Tinklinis cilindrinis galūnių tvarstis	4 m	1 vnt.
18.	Vienkartinės pirštinės		4 vnt.
19.	Pirmosios pagalbos teikimo aprašymas		1 vnt.
20.	Rinkinio aprašas		1 vnt.

Potencialiai pavojingos darbo vietos statybvietėje

- Darbai šuliniuose, kolektoriuose ir kituose požeminiuose įrenginiuose.
- Darbai vykdomi aukščiau kaip 5 m nuo žemės, perdenginio ar darbo pakloto paviršiaus, kai pagrindinė priemonė apsaugoti nuo kritimo yra apsaugos diržas.
- Elektros, ryšių oro linijų montavimas - demontavimas.
- Grunto kasyba gilesnėse kaip 2 m iškasose.
- Darbas mechanizmų darbo zonose.
- Darbas su veikiančiais elektros įrenginiais, kurių kintamasrovė 50 Hz dažnio, įtampa kintamos srovės - aukštesnė kaip 42 V, o nuolatinės srovės - aukštesnė kaip 110 V.
- Gaisrų gesinimas, avarinių ir gaivalinių nelaimių padarinių likvidavimas.
- Pravažiavimo keliai.
- Mechanizmų (keliamųjų kranų, buldozerių, ekskavatorių traktorių ir kt.) darbo zonos.
- Laikinos elektros linijos ir įrenginiai.
- Vykiant žemės darbus - veikiančys požeminiai elektros kabeliai.
- Vykiant darbus esamame pastate - vidaus elektros laidai, kabeliai ir įrenginiai.
- Ardant g/b ir metalo konstrukcijas, vamzdynus ir įrenginius - pjaustymo darbų zona.
- Ardant stogo dangą - stogo darbų zona.
- Ardant sienų konstrukcijas, vidaus komunikacijas - darbų nuo pastolių pakeliamų mechanizmų darbų zona.
- Montuojant (demontuojant) sunkius įrenginius ir konstrukcijas - montavimo (demontavimo) darbų zonos.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	16	25	0

Darbai su kenksmingomis medžiagomis ir pavojingais įrenginiais

- Dujinio suvirinimo ir pjaustymo darbai.
- Suvirinimas elektra.
- Darbas su medžiagomis turinčiomis asbesto.

Darbuotojų apsauga šiltinant fasadus

- Darbus atlikti tik nuo patikrintų pakankamai stiprių ir stabilių paaukštinimo priemonių.
- Pastoliai pritvirtinami visame aukštyje prie tvirto statinio paviršiaus. Negalima tvirtinti pastolių prie parapetų, karnizų, balkonų, lietvamzdžių.
- Įėjimo po pastoliais vietose reikia įrengti apsauginį stogelį. Stogelis turi išsikišti už pastolių ne mažiau kaip 1,5 m ir sudaryti 20 laipsnių kampą su horizontu.
- Kopėčias užlipti ant pastolių reikia įrengti 60 laipsnių kampu ir įtvirtinti.
- Draudžiama naudoti atsitiktines paaukštinimo priemones (statines, dėžes ir pan.).
- Negalima atlikti darbų nuo išorinių pastolių esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Jeigu nėra galimybės įrengti darbinio pakloto ir aptvarų, darbai aukštyje, nuo įvairių neaptvertų konstrukcijų prie neaptvertų angų, kai darbo vieta yra 1,3 m aukštyje ir aukščiau, turi būti atliekami naudojantis asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuo kritimo iš aukščio.
- Negalima dirbti ir būti žmonėms pavojingose zonose, vietose, kur kroviniai keliami kranais, keltuvais gervėmis. Šios zonos turi būti aptveriamos.
- Pastolių paklotas turi būti horizontalus.
- Paklotas turi būti dedamas ne arčiau kaip ant trečiojo nuo viršaus skersinio.
- Statant kopėčias reikia atkreipti dėmesį į temple, kuri turi būti įtempta

Darbuotojų apsauga dengiant stogus

- Stogo dengimo ar remonto darbus galima pradėti vykdyti, kai statinio statybos vadovas apžiūri statybvietę.
- Sandėliuoti ant stogo medžiagas ir įrankius saugiai, kad jie nenuslystų, nenuvirstų ar jų nenuneštų vėjas.
- Vykdamas stogo dangos keitimo darbus, privaloma įrengti apsauginius tinklus (gaudykles) ar kitas apsaugines priemones, kurios užtikrintų saugią aplinką aplink objektą, statybvietėje ir kad demontuojamos medžiagos, tara ar įrankiai negalėtų nukristi ant pastolių ar žemės.
- Stogo dengimo vietoje turi būti gesinimo priemonių komplektas.
- Ant stogo pažymėti ir aptverti pavojingas zonas.
- Kai dirbama tai yra stogo danga klijuojama 1,3 m ir aukščiau nuo žemės paviršiaus, dirbant arčiau kaip 2 metrai nuo aukščių skirtumo, būtina įrengti apsaugos priemones (apsauginius stogo aptvarus).
- Draudžiama ant stogo dirbti esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Tamsiu paros metu stogdengių darbo vietos apšviečiamos elektriniais šviestuvais. Apšvietos vertė turi viršyti 30 lx.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	17	25	0

Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės:

- Apsauginiais šalmais. Stogdengiai turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto LST EN 397 reikalavimus.

- Asmeninė apsaugos nuo kritimo iš aukščio įranga. Stogdengiai aprūpinami juosmens saugos diržais, kurie kartu su kobiniais fiksuoja darbuotojo padėtį arba riboja jo saugią darbo zoną ir atlieka kritimo iš aukščio prevenciją, esant realiam kritimui iš aukščio pavojui, stogdengiai aprūpinami kūno saugos diržais.

- Pirštinės. Kiekvienas stogdengys turi dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias pirštines.

- Apsauginiai darbo drabužiai. Stogdengiai, dirbantys su vienetinėmis medžiagomis, aprūpinami darbo drabužiais, apsaugančiais nuo mechaninio poveikio ir gamybinio užterštumo.

- Profesinė avalinė. Stogdengiams, dirbantiems su vienetinėmis stogo dangos medžiagomis naudotini batai, turintys metalines noseles, apsaugančias nuo energijos smūgių iki 100 J ir gniuždymo apkrovos iki 10 kN.

- Pirmosios pagalbos rinkinys.

Darbuotojų apsauga kasant tranšėjas ir pamatų duobes rankiniu būdu

Prieš pradėdant žemės darbus, požeminių komunikacijų vietos turi būti paženklintos. Pamatų duobės ir tranšėjos turi būti aptvertos, o ant aptvarų pakabinti įspėjamieji užrašai ir ženklai. Atkasti elektros kabelius ir dujotiekio linijas leidžiama tik kastuvais, atsargiai juos įsmeigiant.

Jei kasant žemę aptinkami planuose ir brėžiniuose ar geodezinėje nuotraukoje nepažymėti tinklai, būtina sustabdyti darbus.

Natūralaus drėgnumo grunte, kai nėra gruntinio vandens ir arti nėra požeminių įrenginių, pamatų duobes ir tranšėjas su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų galima kasti ne gylesnes kaip:

- 1 m - supiltame smėlio ir žvirgždo grunte;
- 1,25 m - priesmėlio grunte;
- 1,5 m - Priesmėlio ir molio grunte.

Lipti į tranšėjas ar pamatų duobes leidžiama ne siauresnėmis kaip 0,6 m lipynėmis su turėklais. Iš pamatų duobės ar tranšėjos išmestą gruntą reikia laikyti ne arčiau kaip 0,5 m nuo jos krašto. Naudoti tik išbandytus ramstomus skydus. Naudojant ramsčius būtina laikytis gamintojo instrukcijos. Ramstomieji skydai turi išsikišti virš grunto ne mažiau kaip 10 cm. Atstumas tarp ramstomojo skydo krašto ir iškasto grunto - ne mažesnis kaip 60 cm. Kasant didesnio kaip 0,8 m pločio tranšėjas, būtina įrengti perėjimų tiltelius, kurių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Jei kasamų tranšėjų gylis viršija 1,3 m perėjimo tilteliai iš abiejų šonų turi turėti turėklus. Kasti negalima šlapio smėlio arba piltinio grunto nesutvirtintus iškasos sienelių.

Kasant tranšėjas ir nustačius, kad gruntinio vandens lygis yra aukščiau kasamos tranšėjos dugno, reikalinga adatiniais filtrais ar kitomis priemonėmis laikinai, kol vykdomi darbai, pažeminti gruntinio vandens lygį.

Avarijos likvidavimas

Kai įvyksta avarija statinį statant/remontuojant, statybos rangovas privalo nedelsdamas:

1. organizuoti ir suteikti pagalbą avarijos metu nukentėjusiems žmonėms.
2. evakuoti žmones iš pavojingos zonos;
3. imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;
4. apsaugoti avarijos vietą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	18	25	0

5. pranešti apie avariją (telefonu ar kitomis ryšio priemonėmis) atitinkamoms institucijoms.

6. Pranešant apie avariją nurodomas statinio pavadinimas (paskirtis), adresas, statinio statytojas (užsakovas), projektuotojas, padariniai, orientacinės avarijos priežastys, nukentėjusių avarijos metu žmonių skaičius, iš jų žuvusių ir sužeistų;

Vietinė komisija dirba iki avarijos tyrimo komisijos atvykimo. Ji privalo:

1. organizuoti pavojingoje būklėje išlikusių konstrukcijų laikiną sustiprinimą;
2. užfiksuoti pirminę nugriuvusių konstrukcijų padėtį (aprašant, darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu);
3. pažymėti pavojingą zoną, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys;
4. apklausti avarijos liudytojus bei su avarija susijusius darbuotojus ir paimti iš jų paaiškinimus (raštu arba žodžiu, tai aprašant šios komisijos akte); nustatyti orientacines avarijos priežastis jas nurodant komisijos akte;
5. aprašyti statinio būklę po avarijos bei nurodyti statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas;
6. turi būti laikomasi atitinkamų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

Avarijos atveju organizuojama evakuacija iš pastato. Žmonės iš pastato evakuojasi pagal esamus evakuacijos planus. Nurodyti evakuacijos išėjimai iš pastato neturi būti užkrauti, užrakinti, ar kaip nors kitaip apribotas jų naudojimas. Ties išėjimais neturi būti įrengta statybų zona, kad evakuojantys žmonės nepatektų į statybos aikštelę, jei nėra kitos galimybės nurodomas patikslintas evakuacijos planas. Žmonės evakuojasi už pastato ir laikino aptvėrimo ribų.

Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai:

1. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai.

2. Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.

3. Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos.

4. Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra - leidimas.

Įmonėje, atsižvelgiant į veiklos profilį, turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą - leidimą sąrašas. Sąrašą tvirtina darbdavys.

Paskyrą - leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje - leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje - leidime.

5. Paskyra - leidimas vykdyti darbus statinių arba komunikacijų apsauginėse zonose gali būti išduota tik turint statinių ar komunikacijų savininkų (ekspluatuotojų) raštišką leidimą.

6. Paskyra - leidimas išduodama darbų vykdymo laikotarpiui. Kai darbų vykdymo metu

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	19	25	0

atsiranda paskyroje - leidime nenumatyti pavojingi ar kenksmingi veiksniai, darbus būtina nutraukti. Atnaujinti darbus galima tik gavus naują paskyrą - leidimą ir įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

7. Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

8. Nuolatinės ar laikinos darbuotojų buvimo vietos (gamybinės buties patalpos, poilsio vietos, žmonių praėjimai) turi būti už pavojingų zonų ribų.

9. Rangovas pradėti statinio statybos darbus gali tik parengęs darbų technologijos (vykdymo) projektą. Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte turi būti numatyti darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti sprendimai. Darbų technologijos (vykdymo) projektas gali būti nerengiamas nesudėtingiems (mažiesiems) statiniams. Tai sprendžia statybos vadovas kartu su statybos techninės priežiūros vadovu.

10. Statybos darbuose naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti saugos ir sveikatos reikalavimus ir turi būti nurodyti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte ar technologinėse kortelėse.

11. Visi asmenys, esantys statybvietėje, privalo dėvėti apsauginius šalmus.

12. Kai statant, rekonstruojant, remontuojant statinius naudojami kėlimo kranai ir į jų pavojingas zonas patenka gyvenamieji namai, visuomeniniai, gamybiniai ir kiti statiniai, transporto arba pėsčiųjų keliai (šaligatviai), statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietės įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės: transporto ir pėsčiųjų kelių perkėlimas už pavojingų zonų ribų; apsauginių priedangų įrengimas; žmonių iškeldinimas iš statinių arba darbų vykdymas tuo metu, kai statiniuose nėra žmonių ir panašiai.

13. Gyvenvietėse ir veikiančių įmonių teritorijose esančios statybvietės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statybviečių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m. Aptvarai, esantys šalia masinio žmonių judėjimo kelių, turi būti ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų.

14. Vykdamas žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių įmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, turi būti aptvertos pagal taisyklių reikalavimus. Perėjimo vietose per iškasas turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai su aptvarais, apsaugančiais nuo kritimo. Šuliniai, šurfai ir kitos panašios iškasos turi būti uždengti dangčiais, skydais arba aptverti. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus - su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.

15. Prieš darbų pradžią uždaroje talpose, šuliniuose, tranšėjose ir kitose vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingos dujos, būtina atlikti darbo aplinkos oro analizę, o darbo metu - nuolat tikrinti aplinkos orą kad nebūtų neviršyta jų ribinė vertė. Darbo metu atsiradus kenksmingoms dujoms, darbai šiose vietose turi būti nedelsiant nutraukti ir tęsiami tik jas pašalinus bei atlikus iš naujo oro analizę arba naudojant būtinas asmenines apsaugines priemones.

16. Dirbti vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingų dujų būtina su atitinkamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (pvz., dujokaukėmis su oro padavimu). Darbų vykdymui uždaroje talpose, šuliniuose turi būti skiriami ne mažiau kaip trys darbuotojai: du iš jų esantys išorėje, prižiūri bei prireikus suteikia pagalbą dirbančiajam. Dirbti uždaroje erdvėje, šulinyje būtina su saugos diržu ir prie jo pritvirtintu saugos (gelbėjimo) lynu. Dirbant kolektoriuose arba komunikacijų tuneliuose, turi būti atidarytos dvi artimiausios angos arba durys taip, kad

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	20	25	0

darbuotojai būtų tarp jų.

17. Statybines atliekas iš statomų statinių reikia nuleisti žemyn uždalais latakais, vamzdžiais, dėžėse - konteineriuose ar panašiais nepavojingais būdais. Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš ne didesnio kaip 3 m aukščio. Vieta, į kurią metamos šiukšlės, turi būti aptverta.

18. Transporto ir pėsčiųjų judėjimo keliai, priėjimai prie darbo vietų ir darbo vietos turi būti reikiamai prižiūrimi, valomi nuo šiukšlių ir sniego, neužkraunami sandėliuojamomis medžiagomis, konstrukcijomis.

19. Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.

20. Priemonės darbo vietai paaukštinti (pastoliai, kopėčios ir kitos) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus. Pastoliai, klojiniai ir paklotas turi būti apskaičiuoti galimai didžiausiai apkrovai, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį ir faktines apkrovas.

21. Gruntas, ant kurio statomi pastoliai, turi būti išlygintas, sutankintas, su nuolydžiu paviršiniam vandeniui nutekėti. Pastoliai, neturintys reikiamo stabilumo, prie statinio sienos turi būti pritvirtinti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte arba gamintojo dokumentuose nurodytais tvirtinimo būdais.

22. Sumontavus pastolius ir paklotus, būtina patikrinti: pastolių stabilumą užtikrinančių atskirų elementų sujungimus ir tvirtinimus, statramsčių vertikalumą atraminių aikštelių patikimumą metalinių pastolių įžeminimą.

23. Pagalbinę technologinę įrangą veikiančios apkrovos neturi viršyti apskaičiuotų projektinių ar gamintojo instrukcijose nurodytų dydžių. Jei ant pastolių paklotų būtina uždėti papildomas apkrovas, pastolių konstrukcija turi būti apskaičiuota ir patikrinta toms apkrovoms.

24. Leidžiamas tik išilginis pakloto skydų sujungimas užleidžiant ant atramų ne mažiau kaip 0,20 m.

25. Jei šalia pastolių yra masinio žmonių judėjimo keliai, jie turi būti apsaugoti stogeliu, kad nebūtų pavojaus žmonėms, o pastolių fasadas - uždengtas apsauginiu tinklu.

26. Pastolių tikrinimo ir priežiūros tvarką nustato darbdavys (jei tokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose) vadovaudamasis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų 52 punktu.

27. Jei atliekant darbus ant 6 m ir aukštesnių pastolių šalia gali būti žmonės, turi būti ne mažiau kaip du paklotai: darbinis (viršutinis) ir apsauginis (apatinis).

28. Atstumas tarp statomo pastato sienos ir pastolių pakloto neturi viršyti 50 mm, kai atliekami mūro darbai, ir 150 mm - apdailos darbai.

29. Naudojamus pastolius ir kopėčias darbų vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

30. Mėnesį ar ilgiau nenaudoti pastoliai prieš atnaujinant darbus turi būti patikrinti iš naujo.

31. Pastolius būtina apžiūrėti po smarkaus lietaus ar vėjo, polaidžio ar mechaninio poveikio. Pastebėjus pastolių deformacijas, jie turi būti taisomi ir tikrinami.

32. Ardant pastolius visos pirmo aukšto durys ir kitų aukštų išėjimų durys į balkonus turi būti uždarytos (ardymo zonoje). Ant durų turi būti pakabinti įspėjamieji ženklai.

33. Užlipimui ant pastolių ir nulipimui nuo jų turi būti įrengtos ne didesnio kaip 60% nuolydžio kopėčios.

34. Pristatomas kopėčias be darbo aikštelių leidžiama naudoti užlipimui tarp atskirų statomo

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	21	25	0

statinio aukštų bei darbams, kuriuos atliekant neprireiktų papildomai remtis į statinio konstrukcijas. Pristatomos kopėčios turi būti su įtaisais, neleidžiančiais joms pasislinkti ar virsti darbo metu.

35. Dirbant ant konstrukcijų naudojamos pakabinamos kopėčios ir aikštelės turi būti su griebtuvais – kabliais.

36. Pristatomų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus. Leidžiama naudoti ne ilgesnes kaip 5 m pristatomas medines kopėčias. Dirbant ant pristatomų kopėčių aukščiau kaip 1,3 m, reikia naudoti saugos diržą pritvirtintą prie pastato konstrukcijos arba kopėčių, jeigu šios patikimai pritvirtintos prie pastato konstrukcijos.

37. Ant pristatomų kopėčių draudžiama:

- dirbti šalia ar virš neapsaugotų veikiančių mašinų besisukančių dalių ir transporterių;
- naudoti rankines elektros mašinas ar parakinį įrankį;
- virinti dujomis ar elektra;
- tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.

Šiuos darbus leidžiama atlikti naudojant pastolius, aikšteles ir kitas priemones.

38. Prieš naudojimą ir naudojimo metu kopėčios bandomos gamintojo dokumentuose nurodyta tvarka.

39. Priemonės, skirtos darbo vietai paaukštinti, turi būti stabilios, turėti lygų darbo paviršių be didesnių kaip 5 mm plyšių. Jei jos aukštesnės kaip 1,3 m - privalo turėti aptvarus, apsaugančius darbuotojus ir daiktus nuo kritimo.

40. Įrengiant arba ardant kolektyvines saugos priemones turi būti naudojami saugos diržai, patikimai pritvirtinti prie specialių tvirtinimo įtaisų ar statinio konstrukcijų.

41. Jei darbai atliekami didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, perdengimo arba darbo pakloto, kai pagrindinė priemonė, apsaugojant nuo kritimo, yra saugos diržas, darbuotojai privalo turėti aukštalipio kvalifikaciją. Naujus darbuotojus, atliekančius aukštalipio darbus, vienerius metus turi prižiūrėti patyrę darbuotojai, paskirti darbdavio įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu.

42. Iškasos šlaite pastebėti rieduliai ir akmenys bei atsiskybę grunto sluoksniai turi būti pašalinti.

43. Natūralaus drėgnumo gruntuose, jei nėra gruntinio vandens ir požeminių statinių, kasti iškasas su vertikaliomis sienomis be sutvirtinimų leidžiama ne giliau, kaip:

- 1,0 m - piltiniuose, smėlio ir žvyro gruntuose;
- 1,25 m - priesmėlio gruntuose;
- 1,50 m - priemolio ar molio gruntuose.

44. Jeigu nėra galimybės naudoti inventorinius iškasų duobių ir tranšėjų sienų sutvirtinimus, reikia naudoti sutvirtinimus, pagamintus pagal darbdavio patvirtintus individualius projektus.

45. Statant sutvirtinimus, jų viršutinė dalis turi išsikišti virš iškasos krašto ne mažiau kaip 0,15 m.

46. Iškasos sienų sutvirtinimai statomi nuo viršaus į apačią, gilinant iškasą ne daugiau kaip kas 0,5 m, o išardomi iš apačios į viršų, užpilant iškasą.

47. Rišliuose gruntuose (priemoliuose, moliuose) leidžiama kasti rotoriniais ir tranšėjiniais ekskavatoriais ne gilesnes kaip 3 m tranšėjas su vertikaliomis sienomis be sutvirtinimų. Tranšėjose, kuriose dirba žmonės, turi būti įrengti šlaitų sutvirtinimai.

48. Dirbti iškasose su įmirkusiais šlaitais ar gilesnėse kaip 1,3 m leidžiama tik darbų vadovui apžiūrėjus grunto šlaitus ir, jei reikia, panaudojus tinkamas saugos priemones.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	22	25	0

Draudžiama lipti ir dirbti iškasose, iš kurių nepašalintas vanduo.

49. Kasant, transportuojant, iškraunant, išlyginant ir tankinant gruntą dvejomis ar daugiau savaeigėmis arba prikabinamomis statybinėmis mašinomis (skreperiais, greideriais, volais, buldozeriais ir kt.), judančiomis viena po kitos, tarp jų turi būti pakankamai saugūs atstumai. Jeigu darbui atlikti reikia, kad statybinių mašinų veikimo zonoje būtų darbuotojai, privaloma imtis tinkamų priemonių juos apsaugoti.

50. Radus sprogstamų medžiagų žemės kasimo darbus būtina nedelsiant nutraukti, užtikrinti jų apsaugą ir pranešti policijai.

51. Monolitinių gelžbetoninių konstrukcijų klojiniai turi būti įrengiami, naudojami bei išardomi statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte nurodyta tvarka.

52. Perkeliant ar paduodant į darbo vietą plytas ar smulkius blokus kėlimo kranais, būtina naudoti padėklus, konteinerius ir krovinių kėlimo įrangą neleidžiančią keliamiems kroviniams nukristi.

53. Mūrijant sienas, žemesnes kaip 0,7 m nuo perdangos paviršiaus, ir esant didesniai kaip 1,3 m aukščiui už sienos iki žemės (perdangos) paviršiaus, būtina naudoti kolektyvines saugos priemones (aptvarus, tinklus ar kitas priemones).

54. Mūrijant aukštesnius kaip 7 m statinius, būtina naudoti įrengtas pagal pastato perimetrą kolektyvines saugos priemones darbuotojams nuo krentančių daiktų apsaugoti (stogelius, apsauginius tinklus).

55. Neįrengus kolektyvinių saugos priemonių leidžiama mūryti ne aukštesnes kaip 7 m sienas, pagal statinio perimetrą paženklinus pavojingą zoną.

56. Angos sienose, prie kurių paklotas (perdengimas) yra tik iš vienos pusės ir atstumas nuo pakloto iki angos apačios sienoje yra mažesnis negu 0,7 m, turi būti aptvertos arba uždengtos.

57. Montuotojams draudžiama pereiti nuo vienos konstrukcijos ant kitos be tam skirtų kopėčių, perėjimo tiltelių ar lipynių su aptvarais.

58. Draudžiama montuotojams vaikščioti konstrukcijomis ir jų elementais (santvaromis, rygeliais ir kt.), ant kurių nėra galimybės įrengti reikiamo pločio perėjimo su aptvarais, be specialių apsauginių įtaisų.

59. Draudžiama dirbti aukštyje atvirose vietose, kai vėjo greitis yra 15 m/s ir didesnis bei plikšalos, lijdros, perkūnijos, rūko ar blogo matomumo darbo vietose metu.

60. Po pakeltais montuojamų konstrukcijų elementais ar įrenginiais žmonėms būti draudžiama.

61. Pastačius (sumontavus) į projektinę padėtį konstrukcijas ar jų elementus, jas būtina patikimai įtvirtinti. Atkabinti kėlimo priemonėmis pakeltas konstrukcijas ir įrenginius leidžiama tik juos patikimai įtvirtinus.

62. Pertraukų darbe metu palikti pakeltus kabančius ant krano kablio krovinius draudžiama.

63. Statinio kito aukšto konstrukcijas leidžiama montuoti ar mūryti sienas tik patikimai sutvirtinus visus žemiau esančio aukšto elementus ir įrengus laiptus bei laiptų aikšteles.

64. Darbuotojams leidžiama dengti stogą tik darbų vadovui patikrinus stogą laikančiąsias konstrukcijas ir aptvarus.

65. Atliekant darbus ant stogų, kad būtų išvengta darbuotojų arba darbo priemonių bei statybinių medžiagų kritimo, turi būti įrengtos kolektyvinės saugos priemonės, o darbuotojai aprūpinti reikiamomis apsauginėmis priemonėmis.

66. Ant stogo sukrauti medžiagas galima tik statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte nurodytose vietose, imantis visų atsargumo priemonių kad medžiagos nenukristų

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	23	25	0

žemyn.

67. Dirbti su parakiniais įrankiais (statybiniais pistoletais) leidžiama tik specialiai apmokytiems darbuotojams. Darbai turi būti atliekami pagal parankinio įrankio naudojimo instrukciją.

68. Statybvietėje dirbant daugiau nei vienam rangovui/subrangovui, privaloma paskirti statybos darbų saugos darbe koordinatorių.

STATYBAI REIKALINGI RESURSAI

Statybos aikštelę siūloma aprūpinti inžineriniais tinklais:

- Elektros energija atvedama iš modernizuojamo pastato įvertinant atskirą apskaitą, pajungiant laikiną elektros įvadą;
- Vanduo technologinėms ir statybiniam laužui laistyti atvedama iš modernizuojamo pastato įvertinant atskirą apskaitą arba atvežamas cisternose;
- Neužterštos nuotekos išleidžiamos į esamus nuotekų tinklus arba saugomos teritorijoje įrengtuose laikinuose rezervuaruose ir išvežamos.
- Užterštos nuotekos turi būti surinktos ir pristatytos į tam pritaikytą sąvartyną.
- Laikinas vandentiekis pajungiamas nuo vandentiekio įvado arba vandentiekio tinklų įrengiant skaitliuką. Klojami plastikiniai arba metaliniai vamzdžiai. Vasarą skirstomieji tinklai gali būti iš guminių arba audeklinių žarnų, nutiestų ant žemės, o magistraliniai – iš metalinių vamzdžių, įleistų į žemę arba paklotų ant žemės paviršiaus ir apsaugotų nuo pažeidimų. Geriamas vanduo turi atitikti higienos reikalavimus. Laikinių inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su užsakovu. Vienam žmogui pagal normas reikalingas poreikis yra 30 l/para. Statybos eigoje vanduo gali būti atvežamas į statybos aikštelę cisternose ar kitokiose tarose.
- Statybos aikštelėje atvežamas ir pastatomas biotualetas arba įrengiama laikina kanalizacija nutekamiems vandenims ir įvairioms atliekoms pašalinti iš sanitarinių ir buitinių patalpų (dušinių, prausyklų, tualetų) į kanalizacijos tinklą. Į jį nukreipiamos buitinių patalpų nuotekos.
- Įrengiamos laikinos buitinės patalpos: statybos vadovo patalpa, buitinės patalpos darbininkams, biotualetai, pasitarimų patalpa, apsaugos postas ir ratų plovimo postas prie įvažiavimo į statybvietės teritoriją.

Statyboje numatyta naudoti šiuo pagrindinius mechanizmus bei autotransporto priemones:

Pastolių sistemos	1 kompl.;
Statybinis keltuvas	1 vnt.;
Kompresorius	2 vnt.;
Skryščių kompleksas	2 vnt.;
Perforatorius	4 vnt.;
Pjaustymo įranga	3 vnt.;
Specializuotas automobilis	2 vnt.;
Bortinis automobilis	1 vnt.;
Grunto tankintuvas (rankinis)	1 vnt.;
Suvirinimo aparatas	1 vnt.;
Atliekų šalinimo rankovė	1 kompl.
Skardos lankstymo įranga	1 kompl.
Kiti smulkesni mechanizmai	7 kompl.;

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	24	25	0

Apytikslis elektros galingumo poreikis statybinei įrangai apie 10 kW. Kadangi visi statybiniai įrenginiai nebus naudojami vienu metu tai elektros poreikis bus ženkliai mažesnis. Įvertinus naudojimo koef. elektros poreikis apie 7 kW.

Nurodyti mechanizmai ir jų kiekiai statyboje gali būti rangovo nuožiūra pakeisti kitais, analogiškais. Pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami rangovo technologiniame projekte.

Statybvietėje naudojama įranga privalo atitikti STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ nustatytus reikalavimus.

STATYBOS TRUKMĖ

Pastato statybos darbų trukmė bus nustatyta, atsižvelgiant į suspaustas darbų vykdymo sąlygas, o taip pat į tai, kad didesnė dalis darbų bus vykdoma rankiniu būdu, naudojant tikrai „mažosios mechanizacijos“ priemones.

Pastato remonto ir statybos darbų trukmė priimta 8 mėnesiai, užsakovo ir rangovo susitarimu statybos trukmė gali būti ir kitokia, ji bus nurodyta suderintoje ir pasirašytoje abiejų šalių sutartyje.

Pastaba: Tikslų medžiagų sandėliavimo, atvežimo į statybos aikštelę, darbų eiliškumą, paruošia rangovinė organizacija parengtame technologiniame projekte suderinusi su užsakovu. Ji gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendinius, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų.

PRIEŠGAISRINĖ SAUGA

Vykdamas statybos darbus reikia vadovautis priešgaisrinėmis apsaugos taisyklėmis. Turi būti užtikrinamos tinkamos gesinimo sąlygos. Objekte turi būti įrengtas priešgaisrinis postas.

Rūkyti galima tik tam skirtose vietose.

Keliai ugniagesiams – gelbėtojams privažiuoti prie pastato nėra modernizuojami ar keičiami, todėl išlieka anksčiau numatyti. Lauko gaisrinio vandentiekio (gaisrinių hidrantų) tinklas ar vandens telkiniai (šaltiniai) gaisrui gesinti, išorės statinio gesinimo sistema nėra remontuojama, todėl išlieka anksčiau numatyti sprendiniai.

Gaisro atveju turi būti užtikrintas ugniagesių – gelbėtojų gelbėjimo tarnybos mašinų ir įrenginių privažiavimas ir privežimas prie pastato.

2427-01-TDP-SO-AR	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	25	25	0

